

Museu i la combinació del *kitsch* més tronat i la imaginació més desbordant que nia a Portlligat?

El triangle de l'Empordà, les arestes de Figueres, Portlligat i Púbol conformen aquesta terra sorprenent on el pintor empordanès torna a reviuire a través dels objectes i els paisatges que va estimar. Aquest llibre de fotografies va molt més enllà de la simple guia visual del triangle dalinià. El fotògraf empordanès Jordi Puig extreu, sobretot a Figueres, una ànima inèdita i atractiva, bastida en la passejada pel mercat setmanal, per les seves botigues i espais viscuts per l'artista fill de notari. Alhora, descobrim a Portlligat i Púbol les ànimes ocultes de Salvador i Gala, emplaçades en els racons ocults de les estances, encaixats a la pedra i la decoració. Per la seva banda, el periodista Sebastià Roig enceta cada capítol amb una descripció acurada i informativa de cada aresta i de la vida del pintor, amb la seva prosa amena i alhora treballada. Roig té molta sort i l'aprofita. Rebla el clau de la seva admiració personal per l'artista amb el millor regal que li poden fer a un mitòman: descriure el seu territori mític. Un espai de somni, elàstic i fugaç, que pren la consistència real d'un altre mite, l'empordanès, un país que ha construït l'imaginari català molt més que qualsevol altra cos-

mogonia de casa nostra. Potser perquè, com diu el refrany, som fills del seny i la rauxa. Però diu la llegenda que els empordanesos ho són més del segon paràmetre que no pas del primer. En qualsevol cas, Dalí ja s'ha fusionat amb el seu paisatge: el destí del mite.

Moisés de Pablo

L'escriptura en pergami, el record d'una època

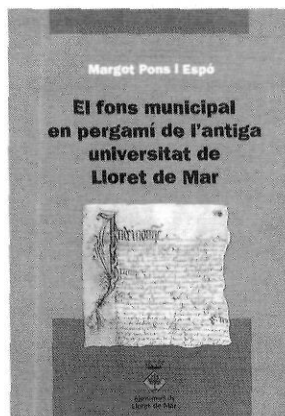
PONS I ESPO, Margot.

El fons municipal en pergami de l'antiga universitat de Lloret de Mar.

Ajuntament de Lloret de Mar, 2002.

Sota els auspicis de la col·lecció Es Frares, l'Ajuntament de Lloret de Mar vol recopilar i salvaguardar els testimonis de la història de la vila amb la intenció de fer arribar aquest patrimoni cultural construït al llarg de generacions a la seva població. Prova d'aquest interès són les anteriors publicacions, com *La bòbila romana de Fenals (Lloret de Mar)* o el que es presenta en aquesta ocasió, *El fons municipal en pergami de l'antiga universitat de Lloret de Mar*.

Aprofitant la commemoració de «Lloret, mil anys» i amb el patrocini del professor Josep M. Pons Guri, l'Ajuntament de Llo-

ret de Mar va encarregar a Margot Pons l'edició del diplomatarí de la vila. Amb aquesta publicació es volia donar a conèixer com era Lloret durant l'època medieval, un període històric llunyà i a voltes oblidat que de mica en mica, i a través de diverses activitats, es va anar posant a l'abast dels lloretencs i lloretenques; destaca, per exemple, un cicle de conferències sobre història medieval que va convidar a Lloret de Mar alguns especialistes reconeguts.

El treball de Margot Pons consisteix en l'edició minuciosa i acurada dels pergamins del fons documental de l'antiga universitat de Lloret de Mar. I cal recordar de nou, tal com reiteren les presentacions del llibre signades per l'alcalde i el regidor de Cultura, que aquest treball neix i es realitza gràcies al gest desinteressat de Josep M. Coll i Robert, que entre el 2000 i el 2002 va fer entrega del fons documental

de l'antiga universitat a l'Ajuntament de Lloret, un gest que sens dubte facilita l'estudi de l'època medieval i moderna lloretenca.

Els documents editats en aquest diplomatarí són 67, el primer de 1346 i el darrer de 1640; cal dir doncs que no només són d'època medieval, sinó que predomina la documentació d'època moderna, sobretot del segle XVI. Dins d'aquest diplomatarí trobem documents de diverses tipologies, des de sentències arbitrals fins a vendes, èpoques, agnicions de bona fe, procures, etc. Podem llegir-hi, per exemple, sobre la construcció d'una torre per defensar-se dels turcs que desembarcaven a la costa, sobre l'edificació d'una nova església parroquial a l'indret de la Carbonera, o sobre diversos conflictes jurisdiccionals. Es tracta de diferents documents que fan parlar barons, castllans, jutges, gent del port, pagesos... lloretencs de tota condició els cognoms dels quals encara perviuen a la vila de Lloret.

L'edició completa dels pergamins, que fa del llibre una interessant i útil eina de consulta per als investigadors, es complementa amb la publicació de 18 facsímils que ensenyen, entre d'altres, al lector menys avesat com eren els contractes que signaven els seus avantpassats.

El treball conclou amb l'edició d'un document destacat: el diploma de 14

- SAGARRA, Josep Maria de [a cura de N. Garolera]. *Memòries I*. Barcelona: Edicions 3i4, 2003. 504 p.
- SARDÀ, Francesc. *Biologia, conservació i pesca de l'escamarlà a la Mediterrània*. Girona/Palamós: Universitat de Girona/Museu de la Pesca, 2003. 14 p.
- SARDÀ, Francesc. *La gamba, un recurs extraordinari*. Girona/Palamós: Universitat de Girona/Museu de la Pesca, 2003. 8 p.
- SIBILS, Àlex [et al.]. *Joan M. de Ribot i de Batlle*. Girona: Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, 2003. 109 p.
- SOLANA SOLANA, Miquel. *La gent de Palafrugell: població i migració del segle XV al segle XX*. Girona: Ajuntament/Diputació, 2003. 124 p.
- SUBIRÓS, Pep. *Sobre la felicitat i altres neguits*. Barcelona: DESTIND, 2003. 240 p.
- SUNYER I CAPELLA, Jordi. *Blaugrana, vermell, verd i carbassa: el futbol a Sant Feliu de Guíxols: 1985-1999*. Sant Feliu de Guíxols/Girona: Associació Gaziel/Ajuntament/Diputació, 2003. 138 p.
- TARRÉS, Josep. *El poema de Pasqua*. Girona: Diputació, 2003. 103 p.
- TERMES, Josep; COLOMINES, Agustí. *Patriotes i resistents*. Barcelona: Base, 2003. 378 p.
- TREMOLEDA, Joaquim; MINOBIS, Pep; MINOBIS, Berto. *La Garrotxa d'Empordà: Lladó-Cabanelles*. Girona: Diputació, 2003. 153 p.
- VAYREDA, Marià. *Records de la darre-ra carlinada*. Barcelona: L'Avenç, 2003. 175 p.
- VEHÍ, Montserrat [et al.]. *Itinerari geològic per Caldes de Malavella*. Girona: Universitat de Girona, 2003. 34 p.
- VERDAGUER, Pere. *Diccionari del rossellonès*. Barcelona: Edicions 62, 2003. 336 p.
- VILADIU, Pau; SALA, David. *Miànigues*. Girona: Diputació/Caixa de Girona, 2003. 96 p.
- VILALLONGA, Mariàngela [traducció de Dolores Condom, Antoni Cobos, Narcís Figueras, Lluís Lucero i Daniel Ferrer]. *Dieta secret de Johannes Burckard*. València: 3i4, 2003. 519 p.

d'octubre de 1001 pel qual Ramon Borrell, comte de Barcelona, i la seva muller, Ermessenda, fan donació a Soniefred, vescomte de Girona, de l'alou de Lloret de Mar; el document que va permetre establir i celebrar el mil·lenari de Lloret. I no sols se'n publica la transcripció, sinó també el facsímil i una traducció lliure al català que posa a l'abast dels lloretencs i lloretenques un fet clau en la creació de la seva identitat i per a la seva història.

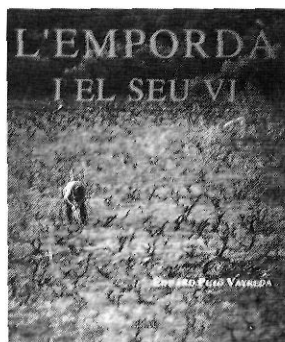
Anna Gironella Delgà
Brigit Nonó Rius

El gran llibre de la vinya empordanesa

PUIG VAYREDA, Eduard.
L'Empordà i el seu vi.
Fotografies de Francesc Guillemet.
Brau Edicions, Figueres, 2004.
118 pàgines.

Eduard Puig és un home not empordanès que s'adscriu a la penúltima generació. La seva vida pública l'ha ocupat en un doble vessant: l'enologia, amb més de trenta anys d'ofici, i la praxi ciutadana. L'acció abasta la política democràtica —ara en situació d'històric emèrit—, la docència universitària, l'exercici lliberal de la professió, la gestió pública, l'educació de

paladars, i un seguit de vinculacions amb l'associacionisme cultural. Conferenciant experimentat, presideix l'Institut d'Estudis Empordanesos i és l'*alma mater* de la Venerable Confraria de la Bóta de Sant Ferriol d'Empordà.

Tot i això, aquest activista està posseït per l'escriptura. Una de les seves vocacions és el periodisme. Ha conreat l'article d'opinió i la literatura d'observació. Del *coupage* entre vi i les lletres va elaborar unes excelses *Homilies de la Bóta* que apleguen els seus pregons per viles i ciutats de les dues Catalunyaes i fins més enllà.

L'Empordà i el seu vi ha estat tractat per l'autor contemporani que podia fer-ho millor, amb garantia i qualitat. Ens trobem davant un escriptor amb tremp que sap de què parla, i que coneix com pocs tots els ets i uts del fruit de la terra i del treball dels homes. Afortunadament, l'obra editada per Jenar Fèlix defuig l'estàndard del llibre objecte. El text es basteix

intel·ligentment, amb estil, dosis d'humor fi i la murrieria que caracteritzen l'autor. Diguem-ho tot: el darrer llibre d'Eduard Puig és quelcom més que un assaig de la vinya, és un compendi de cultura empordanesa.

D'altra banda, el fotògraf Francesc Guillemet ha fet un treball gens convencional. Reporta unes imatges creïbles, gens truculentes ni amanerades. Porten al paisatge real, sense falsificacions. Al capdavant, les fotografies i el text no entren en competència.

Nota de cata: Llenguatge viu enriquit amb la personalitat pròpia de la viticultura del país. Text llegidor, delicat, culte, senyoriol. Fotografies ben estructurades i respectuoses amb la terra i la gent que en viu. Disseny elegant, contundent i d'amplitud sensorial.

Eduard Puig afirma: «El vi de l'Empordà ens deixa als ulls la llum del país i al cor el sentiment d'amistat». Quelcom que ens han llegat per sempre amb fidelitat i emoció. Ara ens cal restar a l'expectativa del tractat de cuina comarcal que mig anuncia al llibre, tot i que insistim a reclamar-li unes memòries cíviqües amb aromes de garnatxa.

Carles Sapena

